

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Львівський національний університет імені Івана Франка
Юридичний факультет
Кафедра адміністративного та фінансового права

Затверджено

на засіданні кафедри адміністративного
та фінансового права
факультету юридичного
Львівського національного університету
імені Івана Франка

(протокол № 1 від 30 серпня 2022 р.)

Завідувач кафедри _____ проф. М.М. Кобилецький

Силабус з навчальної дисципліни
«РЕАЛІЗАЦІЯ І ЗАХИСТ ПРАВ, СВОБОД ТА ІНТЕРЕСІВ ОСОБИ
У ВІДНОСИНАХ З ПУБЛІЧНОЮ АДМІНІСТРАЦІЄЮ»
що викладається в межах ОПШ «Право»
другого (магістерського) рівня вищої освіти
для здобувачів з спеціальності 081 «Право»

Львів

Назва курсу	«Реалізація та захист прав, свобод і законних інтересів особи у відносинах з публічною адміністрацією»
Адреса викладання курсу	79000, м. Львів, вул. Січових Стрільців, 14 (юридичний факультет)
Факультет та кафедра, за якою закріплена дисципліна	<u>Юридичний факультет</u> Кафедра адміністративного та фінансового права
Галузь знань, шифр та назва спеціальності	Галузь знань 08 «Право» Спеціальність 081 «Право»
Викладачі курсу	Решота Володимир Володимирович , доктор юридичних наук, професор кафедри адміністративного та фінансового права Школик Андрій Михайлович , доктор юридичних наук, професор кафедри адміністративного та фінансового права Ільницький Олег Володимирович , кандидат юридичних наук, доцент кафедри адміністративного та фінансового права
Контактна інформація викладачів	<u>Викладачі кафедри адміністративного та фінансового права</u> <u>Місцезнаходження:</u> юридичний факультет, кафедра адміністративного та фінансового права, 79000, м. Львів, вул. Січових Стрільців, 14, ауд. Г-217, тел. (032) 239-45-25 Решота Володимир Володимирович: volodymyr.reskota@lnu.edu.ua https://law.lnu.edu.ua/employee/reshota-volodymyr-volodymyrovych Школик Андрій Михайлович: andriy.shkolyk@lnu.edu.ua https://law.lnu.edu.ua/employee/shkolyk-andrij-myhajlovych Ільницький Олег Володимирович: oleg.ilnytskyu@lnu.edu.ua http://law.lnu.edu.ua/employee/ilnytskyj-oleh-volodymyrovych
Консультації по курсу відбуваються	<u>Кафедра адміністративного та фінансового права</u> <u>Адреса:</u> юридичний факультет, кафедра адміністративного та фінансового права, 79000, м. Львів, вул. Січових Стрільців, 14, ауд. Г-217 Решота Володимир Володимирович: щовівторка 13:00-18:00, щочетверга 11:00-14:00 Школик Андрій Михайлович: щопонеділка 16:00-18:00 год., щоп'ятниці 10:00-13:00 год. Ільницький Олег Володимирович: щопонеділка 16:00-18:00 год., щоп'ятниці 10:00-13:00 год.; Консультації проводяться також через використання засобів дистанційного навчання на платформі Microsoft Teams, ZOOM Консультації в день проведення лекцій/практичних занять можуть проводитися за попередньою домовленістю між викладачем та студентом. Для погодження часу консультацій поза визначеним графіком слід написати на електронну пошту викладача або зателефонувати на кафедру.
Сторінка курсу	https://law.lnu.edu.ua/department/administratyvnoho-ta-finansovoho-prava
Інформація про курс	Курс розроблено таким чином, щоб надати учасникам необхідні знання та сформувати вміння і компетентності, обов'язкові для того, щоб застосовувати у повсякденній юридичній практичній діяльності норми,

	які регулюють участь особи у адміністративних процедурах при реалізації суб'єктами владних повноважень компетенції, а також в адміністративному процесі з метою захисту власних прав, свобод і законних інтересів у різних сферах публічного управління, в тому числі, публічній фінансовій діяльності. Тому у курсі представлено огляд процедурних та процесуальних проваджень, а також механізмів реалізації прав, свобод і законних інтересів у різних сферах публічного управління, в тому числі, публічній фінансовій діяльності.
Коротка анотація курсу	Дисципліна «Реалізація та захист прав, свобод і законних інтересів осіб у відносинах з публічною адміністрацією» є завершальною нормативною дисципліною зі спеціальності 081 «Право» для освітньо-професійної програма ОС Магістр, яка викладається студентам денного та заочного відділень відповідно в I семестрі в обсязі 3 кредитів (за Європейською Кредитно-Трансферною Системою ECTS).
Мета та цілі курсу	<u>Метою</u> вивчення нормативної дисципліни «Реалізація та захист прав, свобод і законних інтересів осіб у відносинах з публічною адміністрацією» є оволодіння студентами поглибленими знаннями про участь особи у адміністративних процедурах при реалізації суб'єктами владних повноважень компетенції, а також в адміністративному процесі з метою захисту власних прав, свобод і законних інтересів у різних сферах публічного управління, в тому числі, публічній фінансовій діяльності, а також сформувати вміння і компетентності необхідними для ефективного застосування відповідних механізмів на підставі українського законодавства та з урахуванням міжнародних стандартів і положень. <u>Цілями курсу є:</u> 1) на основі аналізу фактичних обставин справи (кейсів) та чинного нормативного-правового регулювання сформувати вміння складати законні та обґрунтовані рішення суб'єктів владних повноважень в межах їх компетенції та судові рішення у адміністративному судочинстві; 2) вміти застосовувати механізми захисту прав, свобод та інтересів осіб у адміністративних судах через звернення та участь у провадженнях у різних категоріях справ адміністративної юрисдикції; 3) сформувати уміння та навички участі у юрисдикційних адміністративних процедурах та судових процесах, ефективної реалізації наданих прав учаснику щодо доведення своєї правової позиції; 4) використання передових знань і методик у процесі правотворення та правозастосування у діяльності суб'єктів публічного управління та адміністративних судів; 5) враховувати взаємозв'язок правової системи України з правовими системами Ради Європи та Європейського Союзу, а також перспективи імплементації міжнародних стандартів та законодавства Європейського Союзу; 6) аргументовано висловлювати свою правову позицію на різних стадіях правозастосування з використанням посилань на нормативні акти, судову практику, матеріали роз'яснювального характеру органів

	державної влади та місцевого самоврядування. Вивчення курсу «Реалізація і захист прав, свобод та інтересів особи у відносинах з публічною адміністрацією» має на меті формування: загальних компетентностей: - здатність до абстрактного, логічного, критичного та креативного мислення, аналізу та синтезу; - здатність розробляти індивідуальні та групові проекти, управляти ними та оцінювати їх результативність; - здатність приймати неупереджені та обґрунтовані рішення; спеціальних компетентностей: - здатність ухвалювати рішення у ситуаціях, що вимагають системного, логічного та функціонального тлумачення норм права, а також розуміння особливостей практики їх застосування, зокрема при вирішенні правових спорів, виходячи зі змісту принципів права та правових цінностей, ефективно оперувати інтерпретаційно-правовими актами у правозастосовній діяльності. - здатність критично оцінювати та прогнозувати ефективність представництва і захисту прав, свобод та інтересів клієнтів правовими механізмами, враховуючи фактичні обставини справи та чинне нормативно-правове регулювання відповідних правовідносин. - здатність розвивати та утверджувати етичні стандарти правничої діяльності, стандарти професійної незалежності та оцінювати факти у сфері професійної діяльності як із правової, так і з морально-етичної позиції, вміти застосовувати норми професійної етики та академічної доброчесності у конкретних ситуаціях. - здатність самостійно готувати проекти актів правозастосування на основі знань теорії та практики правозастосовної техніки, враховуючи вимоги щодо їх законності, обґрунтованості та вмотивованості.
Література для вивчення дисципліни	1. Адміністративні послуги: стан і перспективи реформування. Збірник матеріалів. За заг. ред. Тимощука В.П., Курінного О.В. К., 2015. 428 с. 2. Адміністративне процесуальне право України: навч.- метод. посібник / І. О. Картузова, Д. А. Козачук, А. Ю. Осадчий, Г. М. Сарібаєва. Одеса : Фенікс, 2016. 400 с. 3. Адміністративне судочинство України : Підручник // Вищий Адміністративний Суд України; За заг. ред. О.М.Пасенюка. – Київ : Юрінком Інтер, 2017 р. – 670с. 4. Адміністративне судочинство: навч. посібник / І. М. Балакарева, І. В. Бойко, Я. С. Зелінська та ін.; за заг. ред. Н. Б. Писаренко. Харків: Право, 2016. 312 с. 5. Бандурка О.М. Бюджетне право України: підручник / О.М. Бандурка, О.П. Гетьманець. – Х.: НУВС, 2003. – 152 с 6. Бойко І. В., Зима О. Т., Соловійова О. М., Школик А. М. Адміністративна процедура: навч. посібник. За заг. ред. І. В. Бойко. Харків: Право, 2019. 206 с. 7. Бюджетний кодекс України. Науково-практичний коментар : станом на 1 березня 2011 р. / за ред. Л.К. Воронової, М.П. Кучерявенка. – Х., 2011. – 608 с.

8. Воронова Л.К. Фінансове право України: Підручник. – К.: Прецедент; Моя книга, 2006. – 448 с.
  9. Герасименко Є.С., Задирака Н.Ю. Адміністративні процедури в питаннях та відповідях. К.: Дакор, 2020. 156 с.
  10. Іванський А.Й. Фінансово-правова відповідальність: теоретичний аналіз: монографія / А.Й. Іванський. – Одеса: Юридична література, 2008. – 504 с.
  11. Науково-практичний коментар до проекту Закону України «Про адміністративну процедуру» . За заг. ред. В.П. Тимошука . К.: Мишалов В.Д., 2019. 460 с.
  12. Нечай А.А. Проблеми правового регулювання публічних фінансів та публічних видатків.- Чернівці: Рута, 2004.- 264с.
  13. Пацурківський П.С. Правові засади фінансової діяльності держави: проблеми методології / П.С. Пацурківський. – Чернівці: Чернів. ун-т, 1997. – 244 с.
  14. Права громадян у сфері виконавчої влади: адміністративно-правове забезпечення реалізації та захисту. За ред. В.Б. Авер'янова. К.: Наукова думка, 2007. 586 с.
  15. Школик А.М. Адміністративно-процедурне законодавство та його систематизація: монографія. Одеса: Видавничий дім «Гельветика», 2020. 306 с.
  16. Delledonne, G. A Legalization of Financial Constitutions in the EU? Reflections on the German, Spanish, Italian and French Experiences // The Constitutionalization of European Budgetary Constraints / edited by Mauris Adams, Federico Fabbrini and Pierre Larouche. – Oxford and Portland, Oregon, 2014. – p. 181-204.
  17. Mallegheem, P.-A. van (2014) *(Un)Balanced Budget Rules in Europe and America*. In Adams, M., Fabbrini, F. & Larouche, P. (Eds.) *The Constitutionalization of European Budgetary Constraints* (p.p. 151-180). Oxford, Portland & Oregon.
- Інтернет-джерела:с
18. Офіційний сайт Верховної Ради України – Режим доступу: rada.gov.ua
  19. Офіційний сайт Кабінету Міністрів України – Режим доступу: kmu.gov.ua
  20. Офіційний сайт Верховного Суду – Режим доступу: supreme.court.gov.ua
  21. Офіційний сайт Рахункової палати. – Режим доступу: as-rada.gov.ua
  22. Офіційний сайт Міністерства фінансів України – Режим доступу: minfin.gov.ua
  23. Офіційний сайт Державної податкової служби України. – Режим доступу: tax.gov.ua
  24. Єдиний державний реєстр судових рішень України - Режим доступу: reyestr.court.gov.ua
  25. Офіційний сайт Національного банку України – Режим доступу: bank.gov.ua
  26. Єдиний веб-портал використання публічних коштів – Режим доступу: e-data.gov.ua

	27. Ціна держави: фінансово-аналітичний Інтернет-ресурс. – Режим доступу: costua.com
Тривалість курсу	90 год.
Обсяг курсу	<u>Денне відділення:</u> 32 години аудиторних занять. З них 16 годин лекцій, 16 годин практичних занять, окрім цього, 58 годин самостійної роботи. <u>Заочне відділення:</u> 16 годин аудиторних занять. З них 10 годин лекцій, 6 годин практичних занять, окрім цього, 74 годин самостійної роботи.
Очікувані результати навчання	Після завершення цього курсу студент буде: <u>Знати:</u> - предмет, метод, зміст основних категоріальних понять адміністративної процедури та адміністративного процесу; - основи правового регулювання адміністративної процедури та адміністративного процесу; - систему механізмів захисту прав, свобод та законних інтересів особи у відносинах з публічною адміністрацією; - стандарти функціонування системи публічного управління із врахуванням взаємозв'язку правової системи України з правовими системами Ради Європи та Європейського Союзу, а також перспективи імплементації міжнародних стандартів та законодавства Європейського Союзу; - розмежування фінансової та адміністративної відповідальності в контексті конституційних принципів юридичної відповідальності, а також особливості санкцій фінансової та адміністративної відповідальності. <u>Вміти:</u> - на основі аналізу фактичних обставин справи (кейсів) та чинного нормативного-правового регулювання сформувати складати законні та обґрунтовані рішення суб'єктів владних повноважень в межах їх компетенції та судові рішення у адміністративному судочинстві; - застосовувати механізми захисту прав, свобод та інтересів осіб у адміністративних судах через звернення та участь у провадженнях у різних категоріях справ адміністративної юрисдикції; - реалізовувати власні права при участі у юрисдикційних адміністративних процедурах та судових процесах щодо доведення своєї правової позиції; - використовувати передові знання і методики у процесі правотворення та правозастосування у діяльності суб'єктів публічного управління та адміністративних судів; - враховувати взаємозв'язок правової системи України з правовими системами Ради Європи та Європейського Союзу, а також перспективи імплементації міжнародних стандартів та законодавства Європейського Союзу; - аргументовано висловлювати свою правову позицію на різних стадіях правозастосування з використанням посилань на нормативні акти, судову практику, матеріали роз'яснювального характеру органів державної влади та місцевого самоврядування; - гармонізувати національне законодавство України з стандартами

	міжнародного регулювання функціонування національних та міжнародних фінансових систем; - грамотно застосовувати понятійно-категоріальний апарат, нормативно-правову лексику і спеціальну термінологію. В результаті освоєння курсу студент повинен удосконалити власні навики практичної діяльності у сфері реалізації та захисту прав, свобод та законних інтересів особи у відносинах з публічною адміністрацією, що означає вміння вибору правових норм, які забезпечать ефективну охорону прав та свобод особи, використання правових інструментів їх захисту (в першу чергу, через складання процесуальних актів), а також створення умов, за яких унеможливлуватимуться порушення прав, свобод та законних інтересів особи у майбутньому.
Ключові слова	Адміністративна процедура, адміністративне судочинство, публічне управління, фінансовий контроль, публічні фінанси.
Формат курсу	Очний /заочний
	Проведення лекцій та практичних занять, виконання індивідуальних завдань та консультації для кращого розуміння тем.
Теми	Згідно зі СХЕМОЮ КУРСУ (додається)
Підсумковий контроль, форма	Іспит в кінці семестру Виставляється на підставі врахування поточної успішності протягом семестру та оцінки за виконання завдання на іспиті у письмовій, усній або тестовій формі, що визначається кафедрою на підстав положення про організацію навчального процесу.
Пререквізити	Для вивчення курсу студенти потребують базових знань з таких дисциплін: «Конституційне право України», «Адміністративне право України», «Фінансове право України», «Адміністративне судочинство» достатніх для сприйняття категоріального апарату, що використовується у вивченні навчального матеріалу в рамках дисципліни «Реалізація та захист прав, свобод і законних інтересів осіб у відносинах з публічною адміністрацією», розуміння законодавчих джерел та судової практики.
Навчальні методи та техніки, які будуть використовуватися під час викладання курсу	Під час викладання навчальної дисципліни підлягають використанню методи, спрямовані на: - формування у студентів інтересу до пізнавальної діяльності і відповідальності за навчальну працю; - забезпечення мисленнєвої діяльності (індуктивного, дедуктивного, репродуктивного й пошукового характеру); - а також методи, пов'язані з контролем за навчальною діяльністю студентів. Серед методів навчання, зокрема, підлягають застосуванню наступні: загальнонаукові і спеціальні методи пізнання правових явищ: логічний, проблемний, дослідницький, евристичний, ситуаційний, метод Сократа, групова дискусія, опрацювання аналітичних завдань, підготовка експертних висновків із проблемних питань, ділові/рольові ігри; кейс-стаді, дебати, виконання наукових робіт, практика з майбутньої професії, самостійна робота з літературою, Інтернет-ресурсами (самонавчання); методики з правової оцінки поведінки чи

	діяльності індивідів і соціальних груп, ідентифікації правової проблеми та її вирішення на основі принципів права. У процесі освоєння дисципліни, викладачі застоосовуватимуть поєднання традиційних та новітніх освітніх технологій: інформаційно-комунікативні технології, аудіовізуальні технології, інтерактивні та мережеві технології, контекстного навчання, ситуативного моделювання, проєктні технології, навчання як дослідження, модульно-блочного навчання. Під час практичних занять забезпечується постановка проблем у сфері публічного адміністрування та функціонування системи публічного управління, а також їхнє обговорення з метою пошуку оптимальних шляхів вирішення цих проблем. На практичних заняттях викладач виконує роль модератора дискусії, тобто визначає її напрями, забезпечує необхідну динаміку та загострює увагу на проблемних аспектах, ментора у пошуку оптимального ефективного шляху реалізації та захисту прав, свобод та законних інтересів особи у відносинах з публічною адміністрацією. Після завершення обговорення проблеми викладач підсумовує найважливіші моменти, аналізує сильні та слабкі сторони висловлених аргументів. Індивідуальні завдання полягають у вирішенні задач, що має за мету: правовий аналіз випадків порушення прав та свобод особи, правильну кваліфікацію дій порушника, а також обрання оптимального засобу реагування для відновлення та захисту порушених прав, свобод та інтересів. Рішення задачі викладається у формі алгоритму законних дій особи та його представника або ж проєкту заяви по суті процедурного чи процесуального провадження.
Необхідне обладнання	Студенти використовують технічні засоби та програмне забезпечення під час підготовки до практичних занять з метою пошуку необхідних нормативно-правових актів та джерел судової практики, а також під час виконання індивідуальних завдань.
Критерії оцінювання (окремо для кожного виду навчальної діяльності)	Оцінювання проводиться за 100-бальною шкалою. Бали нараховуються за наступним співвідношенням: • практичні заняття, індивідуальні завдання: 50% семестрової оцінки; максимальна кількість балів –50 балів; • контрольні заміри (іспит): 50 % семестрової оцінки; максимальна кількість балів –50 балів. Підсумкова максимальна кількість балів – 100 балів. Оцінювання проводитиметься із застосуванням наступних методів: усне опитування, експрес-опитування, розв’язання тестових завдань, практичних завдань/задач, підготовка і захист наукових робіт за ініціативою студента, peer review, захист кейсу, захист портфоліо, самооцінка студента за питаннями для самоконтролю, колоквиум, усний іспит. Письмові роботи: Очікується, що студенти виконають декілька <i>індивідуальних завдань</i>, за результатами виконання яких складуть алгоритм законних дій учасника відносин у сфері публічного управління щодо реалізації суб’єкта владних поноважень наданої йому компетенції (заявні, втручальні та інші види проваджень) з відповідними процесуальними документами на підставі запропованих

фабул, які будуть представлені під час практичних занять для обговорення ефективності та результативності запропонованих варіантів. Критеріями перевірки індивідуальних завдань є: правильність кваліфікації фактів порушення прав та свобод особи; чіткість, логічність та послідовність викладеної аргументації; обґрунтованість вибору відповідного засобу правового реагування, а також дотримання процесуальних вимог до документів.

Іспит проводиться у формі аудиторного усного опитування за питаннями предмету курсу та складається із теоретичних запитань та практичних завдань різної форми та ступеня складності, які мають відповідне ранжування за кількістю балів та полягають у підготовці письмової юридичної консультації на підставі аналізу фабули та встановлення чинного нормативно-правового регулювання до спірних правовідносин або проектів заяв по суті чи актів правозастосування. Студент, який не продемонстрував достатній рівень знань зобов'язаний повторно скласти іспит.

Критеріями перевірки іспитових завдань є: правильність відповідей згідно з теорією та практикою нормативно-правового регулювання, досягнення достатнього рівня компетентностей.

Академічна доброчесність: Очікується, що кожен студент повинен самостійно готуватися до практичних занять та вирішувати індивідуальні завдання, обдумувати та викладати власну аргументацію своєї правової позиції. Відсутність посилань на використані джерела, фабрикування джерел, списування, втручання в роботу інших студентів становлять, але не обмежують, приклади можливої академічної недоброчесності. Виявлення ознак академічної недоброчесності в письмовій роботі студента є підставою для її незарахування викладачем, незалежно від масштабів плагіату чи обману; у разі незарахування роботи, студент, в узгодженні з викладачем строки, повинен повторно виконати письмову роботу та подати її викладачу для оцінювання.

Відвідання занять є важливою складовою навчання. Очікується, що всі студенти відвідають усі лекції і практичні заняття курсу. Студенти мають інформувати викладача про неможливість відвідати заняття. У будь-якому випадку студенти зобов'язані дотримуватися усіх строків визначених для виконання усіх видів письмових робіт, передбачених курсом. Викладач фіксує неявку студента на практичне заняття, що вважається академічною заборгованістю, яку студент повинен відпрацювати в межах затвердженого графіка консультацій у викладача або у інший узгоджений з викладачем час. Відпрацювання полягає у перевірці підготовки студентом тих завдань, які виносилися на практичне заняття, на якому студент був відсутній.

Література. Уся література, яку студенти не зможуть знайти самостійно, буде надана викладачем виключно в освітніх цілях без права її передачі третім особам. Студенти заохочуються до використання також й іншої літератури та джерел, яких немає серед рекомендованих.

Політика виставлення балів. Враховуються бали набрані на практичних заняттях та за виконання індивідуальних завдань, бали

	одержані за модуль. При цьому обов'язково враховуються присутність на заняттях та активність студента під час практичного заняття; недопустимість пропусків та запізнь на заняття; користування мобільним телефоном, планшетом чи іншими мобільними пристроями під час заняття в цілях не пов'язаних з навчанням; списування та плагіат; несвоєчасне виконання поставленого завдання і т. ін. Критеріями оцінювання роботи студента на практичних заняттях є аргументованість правової позиції та її відповідність чинному законодавству; уміння лаконічно, переконливо та логічно висловити свою правову позицію; здатність до аргументованого аналізу правових позицій, висловлених іншими студентами; уміння підсумувати усі висловлені щодо певної проблеми аргументи і віднайти їхні позитивні та хибні сторони, що підлягають аналізу з погляду сучасних підходів у доктрині та правозастосуванні; намагання сформулювати перспективні проблеми, що можуть виникнути у різних сферах правозастосування та запропонувати шляхи їхнього розв'язання. <u>Жодні форми порушення академічної доброчесності не толеруються.</u>
Питання до заліку чи екзамену	Суб'єкти адміністративно-правових відносин та їх правовий статус. Приватна особа. Публічна адміністрація та суміжні категорії (суб'єкт владних повноважень, адміністративний орган, суб'єкт публічного адміністрування). Об'єкти та зміст адміністративно-правових відносин. Визначення в адміністративному законодавстві механізмів реалізації прав особи у відносинах з публічною адміністрацією. Законодавче закріплення повноважень публічної адміністрації у відносинах з особою та його межі. Адміністративно-процедурне законодавство та його значення для належної реалізації прав особи у відносинах з публічною адміністрацією. Загальна характеристика змісту та стадій адміністративної процедури як гарантії реалізації прав особи у відносинах з публічною адміністрацією. Адміністративний акт як основна форма діяльності публічної адміністрації та його розмежування з нормативним актом і судовим рішенням. загально-правова характеристика функцій публічної адміністрації. Реалізація прав, свобод і законних інтересів особи через надання публічною адміністрацією адміністративних послуг. Удосконалення механізмів надання адміністративних послуг на сучасному етапі, їх організаційне та правове забезпечення. Реалізація прав, свобод і законних інтересів особи, а також виконання нею обов'язків при здійсненні публічною адміністрацією інспекційної (контрольно-наглядової) функції. Удосконалення організаційного та правового забезпечення інспекційної (контрольно-наглядової) функції публічної адміністрації. Адміністративне оскарження та альтернативні способи вирішення публічно-правових спорів: їх переваги та недоліки у порівнянні з

	судовим способом захисту. Реалізація права на скаргу до органів публічної адміністрації (співвідношення понять: «скарга», «звернення», «електронна петиція»). Правове забезпечення адміністративного оскарження: de lege lata і de lege ferenda. Процедура адміністративного оскарження рішень, дій та бездіяльності публічної адміністрації. Рішення, що можуть бути прийняті в результаті розгляду скарг в адміністративному порядку. Поняття та види юрисдикції адміністративних судів. Розмежування понять «юрисдикція» та «підсудність» Предметна юрисдикція адміністративних судів. Територіальна юрисдикція (підсудність). Інстанційна юрисдикція адміністративних судів. Проблеми розмежування адміністративної, цивільної та господарської юрисдикції в окремих категоріях справ Поняття та види письмових заяв учасників справи. Заяви по суті справи: позовна заява, відзив, відповідь на відзив та заперечення. Пояснення третьої особи. Заяви з процесуальних питань та вимоги до них. Судові рішення в адміністративному судочинстві: поняття, види, структура. Техніка написання судового рішення в адміністративному судочинстві Особливості та відмінності розгляду адміністративних справ у загальному та спрощеному позовному провадженні. Особливості розгляду окремих категорій складних справ. Розгляд окремих категорій термінових адміністративних справ. Розгляд типових та зразкових справ. Зразкові рішення Верховного Суду. Судовий контроль за виконанням рішень адміністративних судів. Засади здійснення контролю при реалізації компетенції суб'єкта владних повноважень. Правовий статус особи у інспекційних провадженнях у окремих сферах державного контролю. Порядок захисту прав, свобод та законних інтересів осіб при здійсненні заходів контролю. Адміністративне оскарження у сфері державного контролю. Особливості судового захисту прав, свобод та законних інтересів особи у діяльності контролюючих органів. Склад правопорушення як підстава юридичної відповідальності: особливості адміністративних та фінансових правопорушень. Проблеми нормативно-правових підстав адміністративної та фінансової відповідальності. Розмежування фінансової та адміністративної відповідальності в контексті конституційних принципів юридичної відповідальності Особливості санкцій фінансової та адміністративної відповідальності. Процесуальні гарантії при притягненні до фінансової та адміністративної відповідальності.
Опитування	Анкету-оцінку з метою оцінювання якості курсу буде надано по

	завершению курсу.